

Chrysantenkwekerijen MG Grand en Van Uffelen Flowers hebben de handen ineengeslagen in een ambitieus project: een nieuwe kas in het Westland voorzien van de meest moderne technieken en gericht op Het Nieuwe Telen. MG Grand en Van Uffelen vinden elkaar in de nieuwe kwekerij U GRAND in de bedrijfscultuur en de manier van telen, vertellen Monique Groot-scholten en Jeffrey van Uffelen. “We zijn complementair aan elkaar. Dat is de rode draad van onze samenwerking.”

Tekst: Annemarie Gerbrandy, Fotografie: Linda Straathof

MG Grand en Van Uffelen Flowers hoorden in 2020 op een leden-vergadering van telersvereniging Zentoo over het mogelijk te koop komen van een kavel in De Lier, waarop op dat moment twee groente-telers hun kassen hadden. Dat is het begin geweest van onze samen-werking, vertelt Monique Groot-scholten, die samen met haar man Michel de leiding heeft over MG Grand. “Beide bedrijven zijn lid van Zentoo. Daardoor weet je elkaar gemakkelijker te vinden. Toch is het redelijk uniek om als Zentoo-leden een nieuw bedrijf op te zetten. We hebben echter dezelfde werkwijze en protocollen, je vindt elkaar in het ondernemerschap. Dan heb je een goede basis om te gaan samen-werken.”

Bij MG Grand leefde al langer de ambitie om meer milieuontlastend te gaan telen. Van Uffelen heeft al een aantal jaren ervaring met Het Nieuwe Telen. De ondernemers bouwden in 2015 een 4 ha grote kas in Maasland met speciale portalen in de kopgevel, twee schermenin-stallaties en diffuus glas. Later werden ook luchtbehandelingskasten (LBK) met slurven geïnstalleerd, voor een betere ontvochtiging. “Het gewas groeide in de nieuwe kas zo sterk, dat we toen niet in staat waren om voldoende vocht via de luchtramen af te voeren”, vertelt Jeffrey van Uffelen daarover. “Met de LKB’s in de gevels en de slurven boven het gewas is de kwaliteit van de bloemen er flink op vooruit gegaan. De temperatuur in de kas is beter verdeeld en we kunnen de luchtvochtigheid nu heel precies regelen.”

Insectengaas
De ruim 10 ha nieuwe kas van U GRAND wordt ook ingericht volgens het principe van Het Nieuwe Telen, met een luchtbehandelingsin-stallatie met in totaal 35 luchtbenadelingskasten en slurven, dubbele scherminstallaties, hybride LED/Son-T belichting, diffuus glas én insectengaas in combinatie met hogedruk verneveling. De kwe-kers streven ernaar met Het Nieuwe Telen fors op energieverbruik te besparen, de productie te verhogen, de kwaliteit te verbeteren, chemische gewasbescherming te reduceren en de energiekosten per tak naar beneden te brengen. “Van Uffelen heeft MG GRAND ervan overtuigd dat je door de nieuwe manier van telen onderaan de streep meer overhoudt”, aldus Monique Groot-scholten. “Organisatorisch kan Van Uffelen weer van ons leren met het opzetten van een

U GRAND DURFT TE INNOVEREN MET INSECTENGAAS

OVER U GRAND

MG Grand is het troschrysantenbedrijf van Michel en Monique Groot-scholten. Het bedrijf heeft een locatie in Monster van 11 ha en een kas in Ridderkerk van 9 ha. Jeffrey, Patrick en Marco van Uffelen zijn de eigenaren van het troschrysantenbedrijf Van Uffelen Flowers. Het bedrijf heeft 12,5 ha aan glasopstanden, met een vestiging in Maasland van 7,9 ha en in Naaldwijk van 4,6 ha. U GRAND is een samenwerking van MG Grand en Van Uffelen Flowers. Het bedrijf bouwt een modern kassencomplex van ruim 10 ha in De Lier.

12
grotere chrysantenkas. We vullen elkaar aan. Dat is de rode draad van onze samenwerking.”

De nieuwe kwekerij bestaat uit een lange kas met een pad in het midden. Aan beide kanten wordt een apart teeltschema gedraaid. Aan beide kanten komen troschrysanten, maar andere rassen die qua teelt goed op elkaar worden afgestemd. De chrysanten worden door telersvereniging Zentoo in de markt gezet. Directeur Arjan van der Voort van Zentoo reageert verheugd op de samenwerking tussen MG Grand en Van Uffelen in U GRAND. “Zentoo zet sterk in op verduurzaming en vergroening van de teelt. De vereniging heeft met alle leden een MPS-GAP groepscertificaat. We werken met een scoutprotocol, om ziekten en plagen in het gewas in een vroeg stadium te signaleren. We streven naar de inzet van minder chemie en meer biologie. Zentoo is dan ook heel blij dat U GRAND het heeft aangedurfd om insectengaas in de praktijk toe te passen. We hebben daar hoge verwachtingen van.”

Nieuwe ontwikkelingen

Insectengaas is een nieuwe ontwikkeling in de chrysantenteelt, zegt productmanager biologie Guido Halbersma bij Van Iperen. Er worden in de sector onderzoeken met insectengaas gedaan, om chrysantentelers enthousiast te krijgen dit gaas in hun kassen te installeren. Van Iperen is 2,5 jaar geleden samen met Priva en Glastuinbouw Nederland een project gestart in een proefkas van 550 m2 meter met fijnma-

zig tripsgaas (0,2 bij 0,2) in de luchtramen, vertelt hij. “We hebben hier als Van Iperen een onderzoeksvoorstel voor ingediend bij de landelijke Chrysantencommissie. Doel van de proef was om te kijken of we de invlieg van insecten zoals trips, wantsen en bladluizen kunnen voorkomen, maar ook om te zien hoe we chrysanten kunnen telen met een ander klimaat. Door tripsgaas vindt er namelijk een flinke reductie plaats van luchtuitwisseling. In deze proef, die op zijn einde loopt, wordt vooral met biologische gewasbescherming gewerkt. Er waren de afgelopen twee jaar weinig tot geen chemische correcties nodig.”

Het project was bijna niet doorgegaan omdat chrysantenkwekers bang waren dat het door de hoge temperaturen in de zomer niet mogelijk was om met tripsgaas chrysanten te telen, aldus Halbersma. Dat bleek wel te lukken, mede door een speciale klimaatregeling van Priva. Maar we zitten met tripsgaas wel tegen de grens van het haalbare aan, vult Richard van Spronsen aan, productmanager GBM bij Van Iperen. “Tripsgaas houdt de meeste beestjes tegen, maar ook de luchtuitwisseling. Daarom kijken we tevens naar luizengaas (0,4 bij 0,7 mm). Dat is minder fijnmazig, maar de trips vliegt er wel tegenaan.”

Een volledig biologische chrysantenteelt is nog niet mogelijk, weten de specialisten van Van Iperen. Hoewel het aantal plaaginsecten met natuurlijke vijan-

den en insectengaas goed onder controle kan worden gehouden, blijven chemische correcties noodzakelijk, bijvoorbeeld wanneer er op andere manieren insecten de kas binnen komen.

Minimaal luchtverlies

U GRAND had insectengaas in eerste instantie niet op het prioriteitenlijstje van het nieuwe project staan. Na overleg met Van Iperen en Zentoo besloten Groot-scholten en Van Uffelen toch tot deze investering over te gaan, met het oog op duurzaam telen en rust op de tuin. Het is best bijzonder dat alle partijen dat met elkaar hebben gerealiseerd, vindt Jeffrey van Uffelen. “Als we niet met elkaar in gesprek waren gegaan, hadden we het waarschijnlijk niet gedaan.” Door een goed biologisch evenwicht in de kas te creëren, hoeft je minder chemisch in te grijpen, zegt hij. “Een geïntegreerde teelt leidt tot een weerbaarder gewas en een betere kwaliteit van de producten.” Monique Groot-scholten verwacht geen problemen met het klimaat, door de LBK's en de verneveling. “Door de luchtslurven kunnen we lucht van buitenaf aanzuigen. Het luchtverlies blijkt minimaal te zijn. De investering in insectengaas brengt wel extra kosten met zich mee, maar we verwachten juist weer geld te besparen op de posten van chemische middelen.”

Schone chrysantenteelt noodzakelijk

Van Iperen en Zentoo vinden het van groot belang dat

13
de chrysantenteelt voor Nederland op een duurzame manier blijft behouden. De markt vraagt om schone bloemen en ook maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een schonere teelt. Zentoo wil hier met haar leden een voortrekkersrol in vervullen, zegt Arjan van der Voort. “Chrysantentelers zien het nut van een geïntegreerde teelt inmiddels wel in en zijn hier volop mee bezig. We willen echter een groter beroep op leveranciers van stekmateriaal gaan doen om van het uitgangsmateriaal de teelthistorie mee te krijgen en stappen te zetten in het schoon aanleveren. Hierin is nog wel wat winst te behalen.”

Voor een toeleverancier als Van Iperen lijkt het misschien minder voor de hand liggend om tijd en energie in een innovatie als insectengaas te steken. Maar ook wij zijn gebaat bij een schone chrysantenteelt in Nederland, zeggen Guido Halbersma en Richard van Spronsen. “Insectengaas was nooit populair in de Nederlandse glastuinbouw, met name omdat het de ventilatie belemmert. Maar door een krimpand middelenpakket en veranderend klimaat, waardoor er meer plaaginsecten overleven, komt gaas weer in beeld. Bovendien zijn er tegenwoordig meer tools om het klimaat te regelen. Daarnaast verlangen de klant en de overheid een schone teelt, de retail wil een aantal middelen niet meer op het product aantreffen. Er komen veel factoren bij elkaar die erom vragen nieuwe innovaties als insectengaas toe te passen.” ■